

Foto: Richard Bouda

ÚVODNÍ SLOVO

Milí přátelé,

tento zpravodaj je určen Vám jako poděkování za Vaši službu a podporu Charity ve vaší práci. Jste tím, co tvoří Charitu Charitou. Společně vytváříme dílo služby lidem v nouzi. Toto periodikum by mělo přispět tedy ke sdílení společných hodnot, směru a rozvoje naší organizace. Naleznete v něm pravidelnou rubriku o vizích a hodnotách. Dále rozhovory s pracovníky a dobrovolníky Diecézní charity Brno (DCHB) o jejich osobních postojích a zkušenostech v Charitě. Odborný „Speciál“ na témata procesů a kvality služeb, či zákona

o sociálních službách, cyklus „Seriál“ o činnosti Sekretariátu DCHB, rubriku „Report“ z projektů a služeb oblastních charit jakožto i „Echo“ z dění Charity ČR. Úvodní slovo pro vás v příštích číslech bude redakce Mostů připravovat z pera otce biskupa nebo otce prezidenta DCHB. Rádi bychom do zpravodaje zařadili také blok „Pište řediteli“, který Vám otevře dveře pro možné dotazy. Na adresu mosty.dchb@charita.cz můžete zasílat své otázky, na které vám rád odpovím. V příštím čísle také zveřejníme nejzajímavější dotazy a témata, abychom se všichni mohli podělit o názory. Přeji Vám, aby se Mosty staly cestou pro všechny z nás k sobě navzájem.

Oldřich Haičman, ředitel DCHB

OBSAH

ÚVODNÍ SLOVO	str. 1
NAŠE CHARITA aneb kapitola na pokračování o hodnotách, poslání, vizi organizace	str. 2
JEDEN Z NÁS... aneb rozhovory s pracovníky a dobrovolníky DCHB	str. 3
REPORT aneb reportáže z oblastních charit DCHB	str. 3
Seriál aneb to nejdůležitější z činnosti Sekretariátu DCHB	str. 4
PIŠTE ŘEDITELI aneb otázky pro Oldřicha Haičmana	str. 5
SPECIÁL aneb odborné „okénko“	str. 5
Velké ECHO aneb zprávy z Charity ČR	str. 6
Malé ECHO aneb zprávy z DCHB	str. 6

NAŠE CHARITA

aneb kapitola na pokračování o hodnotách, poslání, vizi organizace

Hodnota Lásky

Hodnoty v Kodexu Charity ČR jsou uvedeny ve čtyřech základních pojmech: **PRAVDA, SVOBODA, SPRÁVEDLNOST a LÁSKA**. Zastavíme se dnes u poslední z nich, **LÁSKY**.

Všichni vnímáme, že láska neodmyslitelně patří k našemu životu. A má být hlavním pilířem a hnacím motorem naší práce a služby v Charitě. Slovo láska je v naší současnosti často znevažováno. Vnímáme jej většinou s představou tělesné lásky ve vztahu muže a ženy, ve vztahu zamilovaných lidí. Svatý Otec Benedikt XVI. ve své první encyklice „Bůh je láska“ krásně vysvětluje tento pojem a připomíná také různé názvy pro rozdílnost a vnímání lásky. Je důležité, abychom se oprostili od toho, jak vnímá

láska naše okolí a naši současníci a vraceli se k základům naší křesťanské víry.

Svatý Jan píše. „Bůh je láska.“ V evangeliu čteme, že Bůh tak miloval svět, že dal svého Syna... A také první a největší přikázání je přikázání lásky. Bůh svou láskou nás vtahuje do své lásky a učí nás, abychom také s láskou jednali. A zde je potom na místě, abychom nemluvíli o lásce laciné, sobecké, přelétavé, ale abychom žili láskou obětavou, sloužící, pomáhající, odpouštějící.

Opravdová láska není oděna do líbivých a někdy i falešných slov a postojů. Můžeme si připomenout, kdy jsme takovou opravdovou láskou zažívali: např. ve svém dětství a v různých

situacích svého života. Nezištnou pomoc, odpuštění, vzájemnou službu, lásku, která nás nesmírně těšila a dávala naději v různých bolestných chvílích našeho života. Láska čistá, opravdová, bez okázalostí a přesto tak radostná.

Je naším úkolem se o takovou lásku snažit a ve společném charitním díle ji vytvářet. Církev si vždy připomíná velikány této lásky: sv. Vincenc z Pauly, sv. Anežka, sv. Zdislava, Matka Tereza, Jan Pavel II.

Přeji Vám všem, abychom byli lidmi opravdové lásky.

Ze srdce žehná
Mons. J. Zouhar,
prezident DCHB

V roce 2012 oslaví Diecézní charita Brno dvacetileté výročí. Dne 19. května 2012 se bude konat celodícézní charitní pout' pro pracovníky a jejich rodiny do Vranova u Brna.

JEDEN Z NÁS...

aneb rozhovory s pracovníky a dobrovolníky DCHB

Motivuje mě, když se děti staví na vlastní nohy a my jsme při tom

Dnes Vám představíme Vladislava Hamršída, vedoucího romských programů Oblastní charity Jihlava. „Háša“, jak mu důvěrně říkají jeho kolegové, pracuje s dětmi a mladými lidmi z romské komunity celkem již 16 let. Dne 20. 9. 2011 získal za svou obětavost i celostátní Cenu Charity.

Foto: archiv OCH JI

Když si vzpomenete na své začátky v Charitě, co se za tu dobu nejvíce změnilo?

Vzpomínám na ten sklepní byt, ve kterém jsme začínali. Na tu beznaděj, že se nedokážeme odrazit dál a vzápětí na ten obrovský pocit štěstí, když jsme vyhráli výběrové řízení na budovu, ve které dnes sídlíme. To nám umožnilo realizovat další rozvoj

našich aktivit - socializačně aktivizační služby pro rodiny s dětmi i motivační a rekvalifikační kurzy, mezinárodní spolupráci s Fondem Komenský. Rozvoj Charity jako takové je za tu dobu

až neskutečný. V možnostech, které dnes i díky evropským fondům máme. V počtu osob, které zde pracují i v lidskosti a profesionalitě organizace.

Je pro Vás Vaše práce stále naplňující? Co Vás v ní motivuje?

Celý život jsem se podílel na práci s dětmi a mládeží. Vzhledem k tomu, že jsem z devíti dětí :-), vím, jak je obtížné se seberealizovat pouze vlastními silami. A naše cílová skupina to má ještě těžší. Proto každý den, kdy jdou děti domů s rozzářenými očima, stojí za to. A ten dobrý pocit, že se jednou postaví na vlastní nohy a my jsme u toho trošku byli.

REPORT

aneb reportáže z oblastních charit DCHB

Reportáž byla vytvořena v rámci projektu Dobrovolnická kalkulačka, který je realizován díky finanční podpoře MŠMT.

Dobrovolníci mezi námi

Rok 2011 byl vyhlášen Evropským rokem dobrovolnictví. Má skutečně dobrovolná služba takovou důležitost, aby se jí věnoval takový význam? V Charitě se s ní potkáte na každém kroku, koneckonců dobrovolníkům vděčíme, že Charita vůbec vznikla. Kdo jsou však lidé, kteří ve svém volném čase přicházejí v dnešní době zcela nezištně pomáhat druhým?

Láďa studuje fakultu elektrotechniky a komunikačních technologií. Je mladý, má své zájmy, okruh přátel. Vedle každodenních povinností ale i radostí je dobrovolníkem v Domě léčby bolesti s hospicem v Rajhradě. K této zkušenosti ho přivedl spolubydlící. „Říkal jsem si, že to zkusím

třikrát a uvidím. A už jsem tady zůstal,“ říká o svých začátcích Láďa. V prostorách hospice se cítí už jako doma. Jeho přítomnost vnáší do prostředí, které pro mnohé na první pohled může představovat smutek a bezútěšnost, zvláštní pozitivní energii. Věší si na krk cedulku s označením, že je dobrovolník, aby ho každý z pacientů i personálu poznal. Krájí v kuchyňce kedlubnu. Na malém talířku roznáší pak kousky zeleniny pacientům. Přátelsky se s každým zdraví a na tvářích pacientů je vidět, že ho dobře znají. Zvláštní, jak kousek banální plodiny dokáže v sterilním, ale ne nevlídném prostředí, najednou zprostředkovat jakýsi vztah. Pacienti, často upoutaní na lůžko, přijímají s vděčností nepatrný

a nezištný dárek. Ale zdá se, že Láďa dostává také cosi, co by jinde nikdy nezískal. „Snažím se, aby si zde lidé mohli popovídat, nezůstávali sami. A musím říct, že je pro mě naplňující vědět, že mohu být užitečný,“ dělí se o zkušenost Láďa. Nakonec vychází s jedním z pacientů ven. Prochází se chvíli zahradou v okolí hospice. Až se „přítel“ Láďa unaví, usedají společně na lavičku. V záři slunce prohodí občas pár vět, ale sdílení je cítit, i když mlčí. „Hospic se stará nejen o fyzickou úlevu pacientů, od čehož jsou zde školení lékaři a zdravotní sestry, ale i o tu duchovní. Je zde kněz. A do třetice pečuje i o stránku sociální, k čemuž jsme tady vlastně my dobrovolníci,“ vysvětluje Láďa.

Foto: Richard Bouda

Mnoho dobrovolníků jako právě Ladislav doprovází své pacienty až do konce. Učí se přijmout jejich smrt. Proto mají zde podporu psychologa, procházejí výcvikem a účastní se pravidelných supervizí, podporuje je také místní koordinátorka. K tomu jsou potřebné finance, i když je dobrovolnictví pomocí bez nároku na peněžitou odměnu. Proto je zdejší dobrovolnické

centrum jedno z dlouholetých projektů podporovaných z Tříkrálové sbírky. Rajhradský hospic byl jedním z prvních charitních míst v brněnské diecézi, kde se dobrovolníci stali pilířem naplňování služby bližním. Dobrovolnictví má zde více než 10-letou tradici. Ročně zde pomáhá více než sto dobrovolníků.

V Diecézní charitě Brno se jich v loňském roce dlouhodobě

zapojilo do služeb téměř tisícpětset.

Krátkodobě pomáhalo při sbírkách a jiných akcích na desettisíc. V celé struktuře Charity ČR byste jich napočítali více než padesattisíc. Tříkrálová sbírka patří rovněž mezi největší dobrovolnické kampaně v naší zemi a bez účasti dobrovolníků by nebyla vůbec uskutečnitelná. Přikládání významu dobrovolnictví má tedy své opodstatnění. Není to však nějaká mezinárodní „oslava“ abstraktního fenoménu, ale připomínání konkrétních skutků zcela konkrétních lidí. Tito lidé mohou být úplně obyčejní a možná byste je na ulici přehlédli. „K tomu, aby se člověk stal dobrovolníkem, stačí trochu organizačních schopností, aby si uzpůsobil svůj čas, a trochu zájmu o lidi,“ říká na závěr prozaicky Láďa. Být dobrovolníkem skutečně může být prosté, ale jeho vykonávání se v mých očích stává neobyčejným činem obyčejných lidí - několika z nás, vedle kterých jsme možná seděli ráno v tramvaji.

Diana Tuyet-Lan Kosinová

Seriál

aneb to nejdůležitější z činnosti Sekretariátu DCHB

Odbor ředitele

- vyjednávání o dalším financování Individuálních projektů na MPSV a JmK
- vyjednávání dodatečného dotačního řízení na JmK

Ekonomický odbor

- vytváření metodiky fakultativních služeb DCHB
- zpracování výsledků srovnávací analýzy služeb v DCHB a jejich optimalizace
- kontrola a kompletace žádostí OCH o dotace na ministerstva a samosprávu
- hodnocení hospodaření 1. pololetí 2011, aktualizace rozpočtů OCH a SE DCHB na 2. pololetí
- zdokonalování systému VEMA, snaha o přenos mzdové agendy

Odbor komunikace a technické podpory

- dokončení rekonstrukce a stěhování na tř.

Kpt. Jaroše 9 – sídlo Sekretariátu DCHB

- převody a registrace automobilů v celé DCHB (větší obměna vozového parku)
- pokračování ve vývoji interního komunikačního systému pro OCH
- testování interní elektronické vývěsky pro SE DCHB
- řešení nevyhovujících služeb alternativního dodavatele energií

Odbor rozvoje a kvality služeb

- aktualizace metodiky vzniku a provozování služeb v DCHB
- provádění kontrol řídicích procesů na OCH
- optimalizace servisu SE DCHB vůči OCH a nastavování oboustranné efektivity komunikačních a kompetenčních toků mezi OCH a SE DCHB

- revize Strategického plánu DCHB v souladu s Vízí DCHB: (23. – 25. 11. koncepční porada ředitelů OCH)

Oddělení styku s veřejností (PR)

- hodnocení Postní almužny
- příprava Pro váš úsměv - BVV (18. – 21.10.)
- podpora zapojených OCH - Koláč pro hospic a hospicovou péči
- žádost na MK ČR – celodiecézní projekt

- k Evropskému roku aktivního stárnutí (Den Charity 2012)

- žádost na MK ČR – 20 let DCHB v r. 2012, příprava a koordinace oslav výročí
- žádost o akreditace MV ČR pro vysílání dobrovolníků do jiných organizací
- příprava Tříkrálové sbírky a Tříkrálového koncertu Charity ČR – přímý přenos ČT 8.1.2012

PIŠTE ŘEDITELI

aneb otázky pro Oldřicha Haičmana

Nedávno jste se účastnil výroční monitorovací cesty po Japonsku. Jaký jste si odnesl dojem?

Redakce MOSTY DCHB

Japonsko je země velmi pracovitých a skromných lidí. S čím se ale musí potýkat, je pro nás asi nepředstavitelné. Viděl jsem pobřeží o délce 500 km srovnané ze zemí, všude ruiny, odpad, sutiny. Ačkoliv je to bohatá země, není v silách místních lidí škody napravit bez pomoci druhých zemí. Charita ČR

se stala díky dárcům třetí nejštědřejší z mezinárodního společenství Charit. Uvědomil jsem si, že pomáhat i rozvinutým zemím má smysl, protože ztráty lidí ať už v chudé Africe nebo v bohaté zemi jsou stejně bolestné. Dojem na mě udělala i Caritas Japan, která díky svým dobrovolníkům doprovází lidi, naslouchá jim, sdílí jejich ztráty. Ještě i dnes půl roku po neštěstí jsou lidé, když o zážitcích ze zemětřesení mluví, stále oťreseni a tlačí se jim slzy do očí. Proto jsem rád, že Charita ČR může prodlouženou rukou pomáhat i tam.

Foto: Oldřich Haičman

Své dotazy k jakémukoliv tématu týkající se DCHB nebo CH ČR můžete zasílat na mosty.dchb@charita.cz.

SPECIÁL

aneb odborné „okénko“

Co jsou fakultativní činnosti (FČ)?

- bezprostředně souvisejí se základními činnostmi (ZČ)
- týkají se pouze sociálních služeb
- poskytují se v rámci služby jako její doplnění
- bez FČ by v některých případech nemohly být poskytovány ani ZČ
- jejich typologie není dána zákonem
- poskytují se zpravidla za úhradu od uživatelů, jsou osvoženy od DPH, nebo jsou hrazeny z příspěvků obcí
- jejich uživatel musí být zároveň příjemcem ZČ
- spektrum FČ si stanovuje každá služba individuálně

s přihlédnutím na vlastní specifika a podmínky, nejsou striktně ani paušálně dány

Čím se liší FČ od doplňkových činností (DČ)?

- DČ mohou být poskytovány uživatelům, jež neužívají ZČ
- DČ jsou poskytovány bezplatně nebo za manipulační poplatek
- DČ vyplývají z humanitárního poslání DCHB

Proč je dobré vydefinovat si FČ?

- musí být hrazeny z jiných zdrojů, nemohou být financovány z dotací JmK a MPSV
- mohou být určitým zdrojem příjmu pro službu, jsou zpravidla zpoplatněny
- napomáhají naplňovat poslání

- ní Charity, rozšiřovat nabídku služeb a posilovat prestiž organizace

Co se stane, když nebudou FČ definovány?

- služba se omezí na finanční zdroje z kraje a MPSV
- nabídka služby bude obsahovat jen základní činnosti dané zákonem, což může bránit dalšímu rozvoji služby

Na co má vydefinování FČ dopad?

- na registraci sociální služby
- na standardy kvality
- na dotace JmK, MPSV
- na oslovování jiných donátorů (sponzory, jiné granty apod.)

**Marie Sendlerová
Michal Novotný**

Dne 6. 10. od 9:00 do 11:00 hod. proběhne v Multifunkčním sále v sídle DCHB na tř. Kpt. Jaroše 9 seminář k zavádění Metodiky fakultativních činností v DCHB.

Velké ECHO

aneb zprávy z Charity ČR

Sbírka pro hladovějící v Etiopii a Somálsku vynesla již přes 7,2 milionu Kč

Na sbírkový účet Charity ČR na pomoc hladovějícím v Somálsku (VS103) přispěli dárce z ČR k 23. 9. částkou 5 164 592 Kč a na pomoc Etiopii (VS146) částkou 2 107 576 Kč. Děkuje!

Ceny Charity ČR

Osm zaměstnanců a dobrovolníků obdrželo Cenu Charity ČR za rozvoj charitního díla. Ceny předal 20. září 2011 v pražském augustiniánském kostele sv. Tomáše prezident Charity ČR Mons. Pavel Posád a ředitel Charity ČR Ing. Mgr.

Oldřich Haičman. Ocenění získali: *PaedDr. Mgr. Bohumír Riedl* - dobrovolník humanitární pomoci Oblastní charity Uherské Hradiště, který zemřel v září 2011 a cena mu byla udělena in memoriam; *Ludmila Marešová* - ředitelka dobrovolné Farní charity v Boršově nad Vltavou; *MUDr. Magdalena Weberová* - spoluzakladatelka a dlouholetá dobrovolnice Oblastní charity Havlíčkův Brod; *Ing. Anna Šikulová* - ředitelka Charity Studénka; *Jiří Pecha* - zakladatel a dlouholetý ředitel Farní charity Praze 5 – Stodůlky; *Vladislav Hamršíd* - vedoucí romských programů v Oblastní charitě Jihlava.

Malé ECHO

aneb zprávy z DCHB

DEN CHARITY

Letos již poosmé se konal 22.9. Den Charity. Oblastní charity DCHB zvaly u příležitosti Evropského roku dobrovolníků ke svým akcím s mottem „Charita s dobrovolníky počítá“. V **Brně** na nádvoří Staré radnice se konal program „Dobrovolně s námi!“.

V **Hodoníně** proběhla prezentace a výstava výrobků klientů nízkoprahového Klubu Pohoda pro děti a mládež s nábojem nových dobrovolníků.

Oblastní charita **Rajhrad** pořádala táborák pro pacienty hospice s dobrovolníky a pro-

hlídku hospice.

Ve **Znojme** se konalo vystoupení Denního stacionáře sv. Damiána a ukázka bubnování klientů Sociální rehabilitace-Ateliéru Samuel pro lidi s postižením. Nabídnut byl také program pro děti (trampolína, malování na obličej, workshop bubnování) i dospělé (ukázky výrobků, měření krevního tlaku, líčení). V **Třebíči** se uskutečnil Seminář pro dobrovolníky pod vedením PhDr. et PaedDr. Jany Matějkové a mnoho dalších.

NOVÁ SLUŽBA VE SKRYJÍCH

Dne 10. září se konalo za účasti biskupa brněnského Mons. Voj-

těcha Cikrleho, místních duchovních, zástupců Jihomoravského kraje a obce slavnostní otevření Chráněného bydlení a sociální rehabilitace pro lidi s postižením ve Skryjích. Služby zde bude provozovat Oblastní charita Tišnov.

BLANSKO MNOHA TVÁŘÍ

Foto: Richard Bouda

Foto: archiv OCH TI

Centrum "PRO" Blansko ve spolupráci s Celsuz - Služby pro cizince DCHB pořádalo 3. září 2011 zahradní slavnost pro integraci místních menšinových komunit. Projekt byl podpořen Jihomoravským regionálním centrem na podporu integrace cizinců.

VÝROČÍ CHRÁNĚNÉ BYDLENÍ SV. MICHAELA A EFFETY V BRNĚ

Chráněné bydlení sv. Michalea slavilo již 10. narozeniny. U příležitosti oslav dne 22. 9. vystoupily kapely Budoár Staré dámy, Ucan2 a Benedictus a proběhla projekce filmů

vytvořených lidmi s mentálním postižením.

Výročí 20 let oslavila také Effeta pro lidi s mentálním postižením a autismem dnem otevřených dveří 27.9.

VÝSTAVA V BŘECLAVI

Městské muzeum a galerie Břeclav pořádala výstavu „Uč se synu moudrým býti aneb pradědeček po škole“. Výstava návštěvníky přenesla na začátek 20. století do školy našich prapradědečků za časů vlády habsburské monarchie.

MATERIÁLNÍ SBÍRKA V HODONÍNĚ

Oblastní charita Hodonín pořádá tradiční sbírku v úterý 8. 11. od 13:00 do 16:00 hod. u nakládací plochy Českých drah pod Jihomoravskou armaturkou (u houpacího mostu).

BENEFICE V JIHLAVĚ

Benefiční koncert pro Oblastní charitu Jihlava se konal 16. 9. v kostele Povýšení svatého Kříže, Vystoupilo Trio od sv. Jakuba ve složení tenor, varhany, viola.

KOLÁČ PRO HOSPIC

Každoročně Dům léčby s hospicem sv. Josefa v Rajhradě pořádá sbírku na podporu péče o nevyléčitelně nemocné. Dne 5. října 2011 ve 20.30 h bude ve spolupráci s Hospicem sv. Alžběty promítán film KLUCI JSOU ZPĚT v Kině ART v Brně (vstupné dobrovolné). Hlavním hrdinou filmu je sportovní novinář Joe (Clive Owen) z jižní Austrálie, který se svou ženou

Katy a malým synem Artiem tvoří očividně harmonickou rodinu. Až do okamžiku, kdy Katy náhle umírá na rakovinu.

Následovat bude 6. října od 9 do 17 hod. benefiční prodej koláčů v Brně na ulici Pánská/Masarykova, v centru Rajhradu a Židlochovic. Do sbírky na podporu domácí hospicové péče se zapojují také Oblastní charity Blansko, Třebíč, Jihlava.

DĚNÍ VE ZNOJMĚ

Oblastní charita Znojmo srdečně zve na další ročník Dýňové stezky, který se uskuteční 21. října 2011. Sraz účastníků bude od 18.30 do 20.00 hod. u vstupu do parku na Komenském nám. na rohu ulice Kovářská - u lékárny.

Opět se bude konat v pořadí již 8. charitní ples v hotelu Dukla ve Znojmě 26. 11. 2011.

MĚSÍC DOBROVOLNICTVÍ VE ŽĎÁŘU

V předchozím školním roce pomáhalo Oblastní charitě Žďár n.S. a spolupracujícím organizacím 88 stálých dobrovolníků, 1 500 jednorázových, kteří celkem odpracovali 15 553 hodin. V měsíci září se dobrovolnické centrum Kambala zaměřuje na nábor dobrovolníků.

PUTOVNÍ VÝSTAVA O ROMECH V TŘEBÍČI

"Genocida Romů v době druhé světové války" nese název

výstava, kterou ve spolupráci s Romským muzeem v Brně uspořádalo Ambrela – komunitní centrum pro děti a mládež třebíčské Charity. Výstavu lze navštívit od 1.8. do 31.10. na L. Pokorného 15.

ZE SLUŽEB SE DCHB

Celsuz - Sociální rehabilitace

Dne 19. 9. se konala informační kampaň zaměřená na nábor klientů v prostorách ÚP Brno.

Multikulturní aktivity

Cyklus Dílna světové kuchyně a filmového klubu o lidských právech Dalekohled pokračuje. Svět na talíři na angolské téma se konal také 15. 9. v OCH Znojmo.

BALTAZAR – charitní bazar

Od září otevřelo Oddělení humanitární pomoci, rozvojové spolupráce a krizového řízení charitní šatník a bazar na Václavské 6 v Brně. Lidé zde mohou použité ošacení nejen darovat ale i zakoupit. Výnos z prodeje podpoří služby SE DCHB pro lidi v nouzi. „I druhá ruka“ (second-hand) tak pomáhá potřebným. Aktivita navazuje na projekt textilní banky.

www.vzdelavaniidchb.cz

- ✓ Sociálně právní minimum: 27. 9. - 4. 10.
- ✓ Poradenský rozhovor v systémickém rámci: 30. 9.
- ✓ Finanční řízení: 4. 10.
- ✓ Základy práce s duševně nemocnými: 6. 10.
- ✓ Individuální plány jako nástroj pomoci: 7. 10.
- ✓ Lektorský kurz: 12. 10 – 17. 1.
- ✓ Péče o osoby s Diabetem mellitus v domácí péči a v sociál. zařízení: 18. 10.
- ✓ Motivační kurz: 20. 10.
- ✓ Excel pro pokročilé: 21. 10.
- ✓ Úvod do psychosociální rehabilitace: 21. 10.
- ✓ Etika v soc. službách: 25. 10.
- ✓ Syndrom vyhoření a jeho prevence: 26. 10.
- ✓ Zákoník práce: 27. 10.

Dobrovolnická kalkulačka

www.dobrovolne.charita.cz

[facebook dobrovolne.charita](https://www.facebook.com/dobrovolne.charita)

Realizováno díky finanční podpoře MŠMT.

Navštivte městečko DEJVICE, kde žijí obyvatelé, kteří se nebojí dát více. Bylo založeno v roce 2011 u příležitosti Evropského roku dobrovolnictví. Jeho obyvatelé vám ukážou, že pomáhat je snadné a že dobrovolnictví prospěšné. Od 15.9. se můžeme společně stát dobrovolníkem i v počítačové realitě!

Další číslo Mostů: leden/2012